

Sogn Naturforvalting AS

Villreinforvaltning midt i skrantesjukekampen

Langfjellaseminaret
Krækkja, 15. september 2018

Siri Wølneberg Bøthun
Nordfjella og Fjellheimen villreinnemnd

Foto: Olav Strand

Hvor står vi nå, hva er situasjonen for Nordfjella/Langfjella

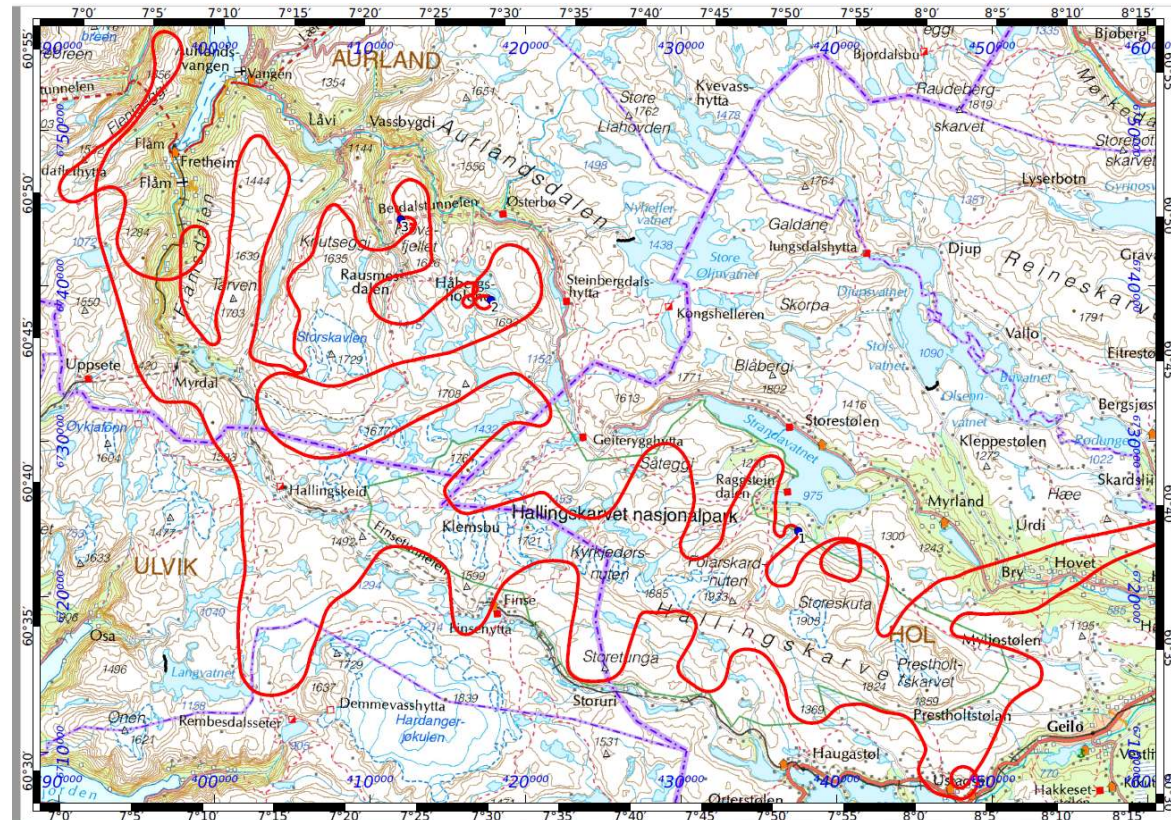
*Bjørn Furuseth
Geilo Naturfoto*

Hvor står vi nå?

- Villreinstammen i Nordfjella redusert med over $\frac{3}{4}$.
- Arealene mellom Fv 50 og Rv 52 er dyretomt (enkeltindivid er plukka ut også etter avslutta uttak)
- Fokus i vilreinformvaltningen:
 - Kunnskapsheving
 - Reetablering
- Forutsetning for reetablering:
 - Friskmelding av sone 2 og Hardangervidda
 - Hindring av spredning av smittestoff frå sone 1
 - Livskraftig stamme som donorbestand. Førsteprioritet jfr. reetableringsplanen: Dyr frå sone 2

Nordfjella sone 2:

- Vinterbestand 2018: 458 dyr i vintertelling.
- Jfr. strukturtelling høsten 2017 forventa 125-130 voksen bukk (2,5 år pluss)
- Kalving: 38,7 kalv pr 100 s/u (svak men innafor «normalen»)
- Kvote: 200 (35% frie løyver (70), 30% simle/ungdyr (60), 35% kalv (70))
- Vald på tvers av sonene!
 - Dispensasjon fra hjorteviltforskriften; løyve gjelder bare den ene delen av valdet
 - Samjakt over sona
 - Tre vald står utan jakt
- Arealbruk delt med nordre del av Hardangervidda

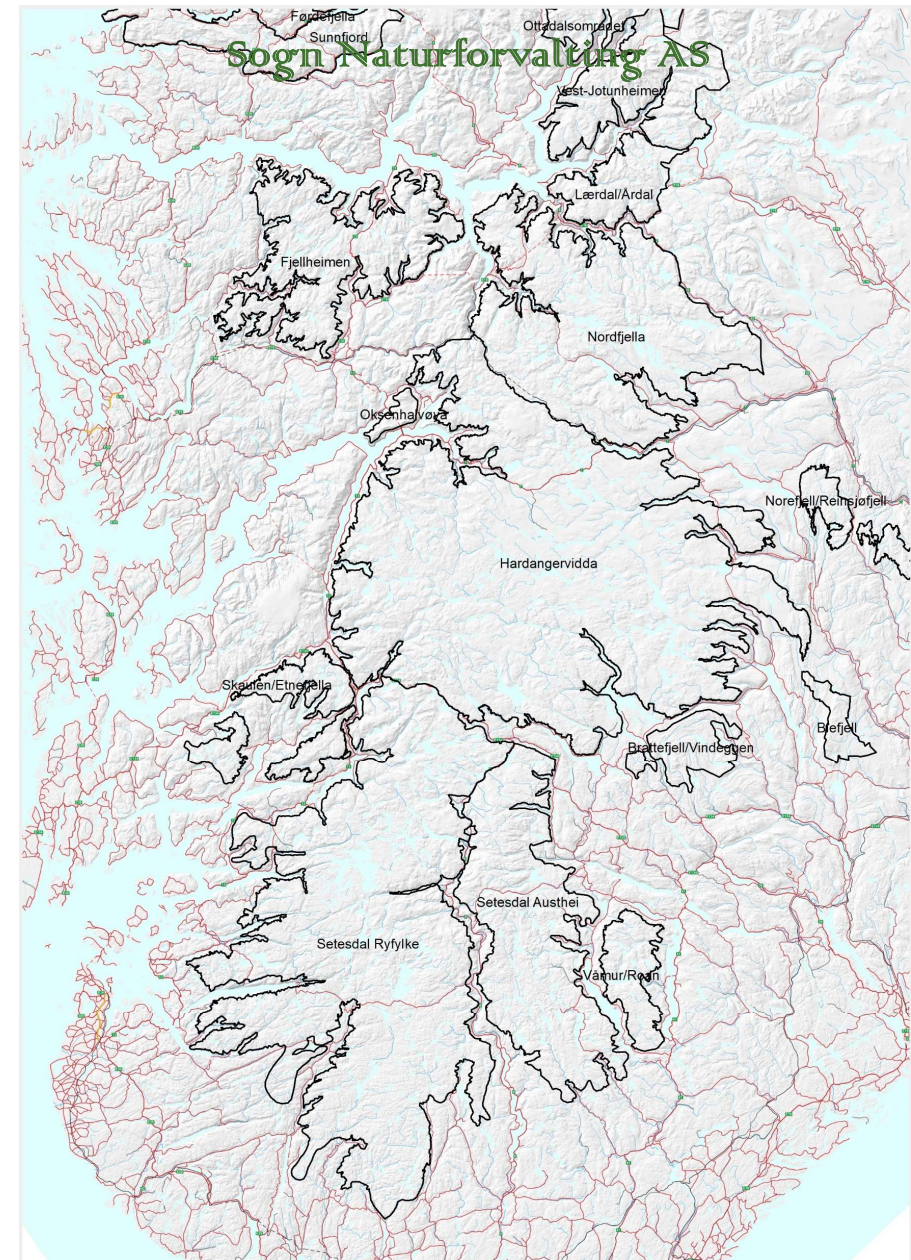

Maksimering av prøver....

- Mattilsynets ønske: 90% trygge på CWD-situasjonen etter 2018.

ba Miljødirektoratet sørge for at vi fikk (brev 6. juli):

- uttak av 107 voksen bukk frå Nordfjella (70 kort utdelt i jakta)
- uttak av minst 1000 vaksne dyr frå Hardangervidda
- Sterke protester fra forvaltningen av de to villreinområdene
- Muntlig respons frå nasjonale organ:
 - Justering av målet til å la det strekkes over 2 år
 - Signal om vilje til samarbeid og dialoger i forkant av kvotefastsettingene for 2019
 - Utsagn frå Miljødirektoratet i jegermøte: Det blir ikke statlig bukkejakt i år.
- Jakt i Vest-Jotunheimen – tildelt kvote på 50 voksne bukk
- Lærdal-Årdal – ikkje tildelt kvote. Brev med oppmoding om uttak frå Miljødirektoratet. Kvote på 15 voksen bukk
- Raudafjell: Vedtak i Miljødirektoratet etter naturmangfoldsloven: uttak av «minst 10 voksen bukk»

Villrein

Oversikt over skrantesjuka-prøver fra jakt og fjell fra villreinområdene i Sogn. Statistikken viser prøvesvar for villrein som er registrert i Hjorteviltregisteret eller på Settogskutt.no. Det vil si at jegere som har sendt inn prøver, først må registrere felte dyr og skrantesjuka-prøver på www.settogskutt.no før dette kommer med i statistikken.

Jakta 2018

- Nordfjella: 200 tildelte kort, 38,7 kalv pr. 100 s/u, forventa felling 60%.
- Hardangervidda: 1522 tildelte kort, 42,7 kalv pr s/u. forventa felling 25%?

År	Tildelt totalt	Felt totalt	Fellingsprosent
2013	7025	2087	29,71
2014	9025	2588	28,68
2015	8020	1682	20,97
2016	14815	1846	12,46
2017	9920	1394	14,05
2018	1522	0	0

- Setesdal Ryfylke: 2946 tildelte kort, forventa felling 20%?
- Setesdal Austhei: 300 tildelte kort, forventa felling ?

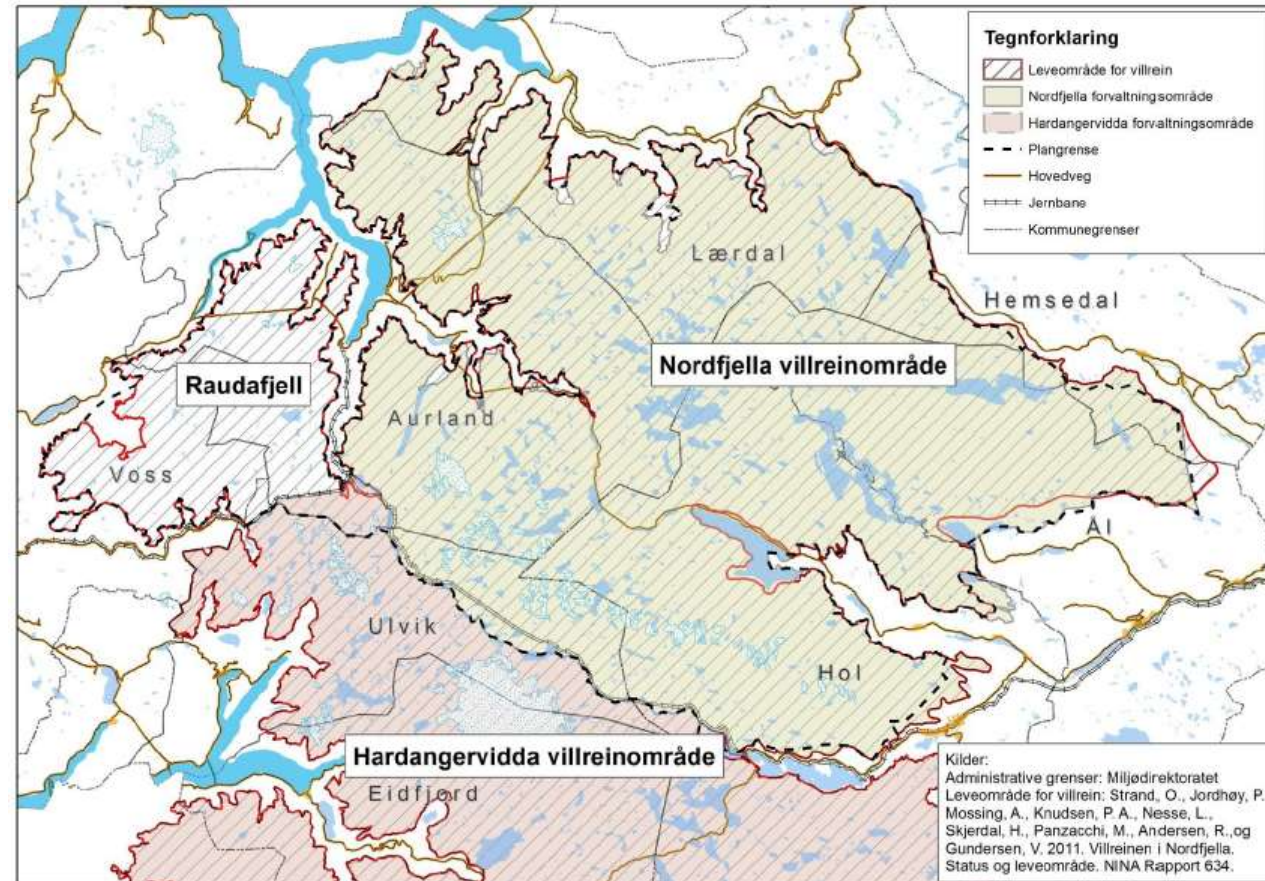
År	Tildelt totalt	Felt totalt	Fellingsprosent
2013	2372	601	25,34
2014	2374	503	21,19
2015	2390	430	17,99
2016	1027	167	16,26
2017	300	48	16
2018	300	0	0

- Vest-Jotunheimen og Lærdal-Årdal: Bukkejakt; 44 og 15 løyver
- Raudafjell (utenfor formelt villreinområde); uttak av minst 10 bukk

Villreinområde	Positive	Negative	Totalt
Bløfjell	0	1	1
Brattefjell Vindeggen	0	13	13
Colesdalen	0	0	0
Fjellheimen	0	32	32
Forollhogna	0	62	62
Førdefjella	0	6	6
Hardangervidda	0	251	251
Knutshø	0	45	45
Lærdal Årdal	0	10	10
Nordfjella	0	59	59
Norefjell - Reinsjøfjell	0	57	57
Oksenhalvøya	0	0	0
Reindalen	0	0	0
Reinheimen- Brøheimen	0	344	344
Rondane	0	84	84
Semmeldalen	0	0	0
Setesdal Austhei	0	15	15
Setesdal Ryfylke	0	91	91
Skaulen Etnefjella	0	7	7
Snøhetta	0	225	225
Sunnfjord	0	6	6
Svartbotnen	0	0	0
Salinkletten	0	43	43
Tolga Østfjell	0	18	18
Vest- Jotunheimen	0	37	37
Våmur Roan	0	7	7
SUM	0	1413	1413

Hvor er bukken?

- Øke uttaket fra Raudafjell
- Samjakt på tvers av områdegrensa!
 - Nemdene søkte disp. frå hjorteviltforskriften 31 i fellesskap
 - Samjakt innenfor statsallmenningen i Ulvik og i Aurland (Broksfjellet), samjakt i Osa sameige
- Villreinutvalget jobber med å utvide jakta

Sogn Naturforvalting AS

Stig Røkenes

11 t

Miljødirektoratet har i vedtak datert 5.9.18 opna for at fellingsløyve frå Nordfjella kan nyttast over grensa til Hardangervidda villreinområde i kommunane Ulvik og Aurland. Grunngevinga er at det bør fellast fleire bukkar som tilhøyrrer bestanden i Nordfjella sone 2, sjølv når desse har trekt over på sørsida av Bergensbana, med tanke på å få auka talet på prøver til analyse for CWD.

I tråd med dette har Ulvik fjellstyre opna for at jegrar med Nordfjellakort sone 2 kan jakta på Ulvik statsallmenning sør for Bergensbana. NB: Berre bukkejakt! For avtale om jakt i tilgrensande privateigde vald; Kontakt aktuell grunneigar.

Ulvik Fjellstyre..

Du, Terje Terum, Sigmund Tveitehagen og 11 andre

Liker

Kommenter

Siri Bøthun har delt en lenke.

7. september kl. 08:03

Aurlandsjegerar kan no bruke bukkekort fra Nordfjella på Broksfjellet

AURLAND-FJELLSTYRE.NO

Opna for samjakt over områdegrensene

Miljødirektoratet har i vedtak datert 5.9.18 opna for at fellingsløyve frå...

Odd Lothe Ohnstad, Tor Punsvik og 5 andre

1 kommentar

 Svar Svar til alle Videre-send

søn. 09.09.2018 21:31

Håkon <haakon.oydvin@fjellstyrene.no>

Oppdatering Nordfjella

Til Alf Waaler; Andre Høva; Asle Feten; Aurland Fjellstyre; Erling I Nesbø; Hallgeir Herikstad; Harald Øverby; Kjartan Knudsen; Knut Fredrik Øi; Knut Morten Vangen; Knut Nylend; Knut Sygnestveit; Kristoffer Ullern Hansen; Lars Nesse; Monika Lysne; Odd Ohnstad; Petter Bråten; Ronny Jarle Lentföhr; Runar Tufto; Sigmund Tveitehagen; Siri Wølneberg Bøthun; Terje Terum

Oppdatering Nordfjella sone 2, 9.september 2018

Framleis svært lite storbukk i flokken, siste oppdatering er att det kun er 2-3 bukk over 3,5 år i flokken på 350-400 dyr .

Har fått meldingar om fleire bukkaflokkar, men det er småflokkar og vanskelege å finna for jegrane. Truleg har nokre av desse flokkane kome inn dei siste dagane. Har vore nokre dagar med bra felling den siste veka, men det er stort sett felt simler og ungdyr.

I Raudafjell har det vore jegrar ute denne helga og, ingen meldingar om felling.

Sør for vassdraget på Hardangervidda, har ein jobba for samjaktavtalar. Har melding om 2 fellingar, den eine er på samjaktavtale.

Vh

Håkon Øydvin

Oppsynsleiar Nordfjella villreinområde

99567650

Om hvorfor vinterjakt er en dårlig løsning

Reinens blåtime

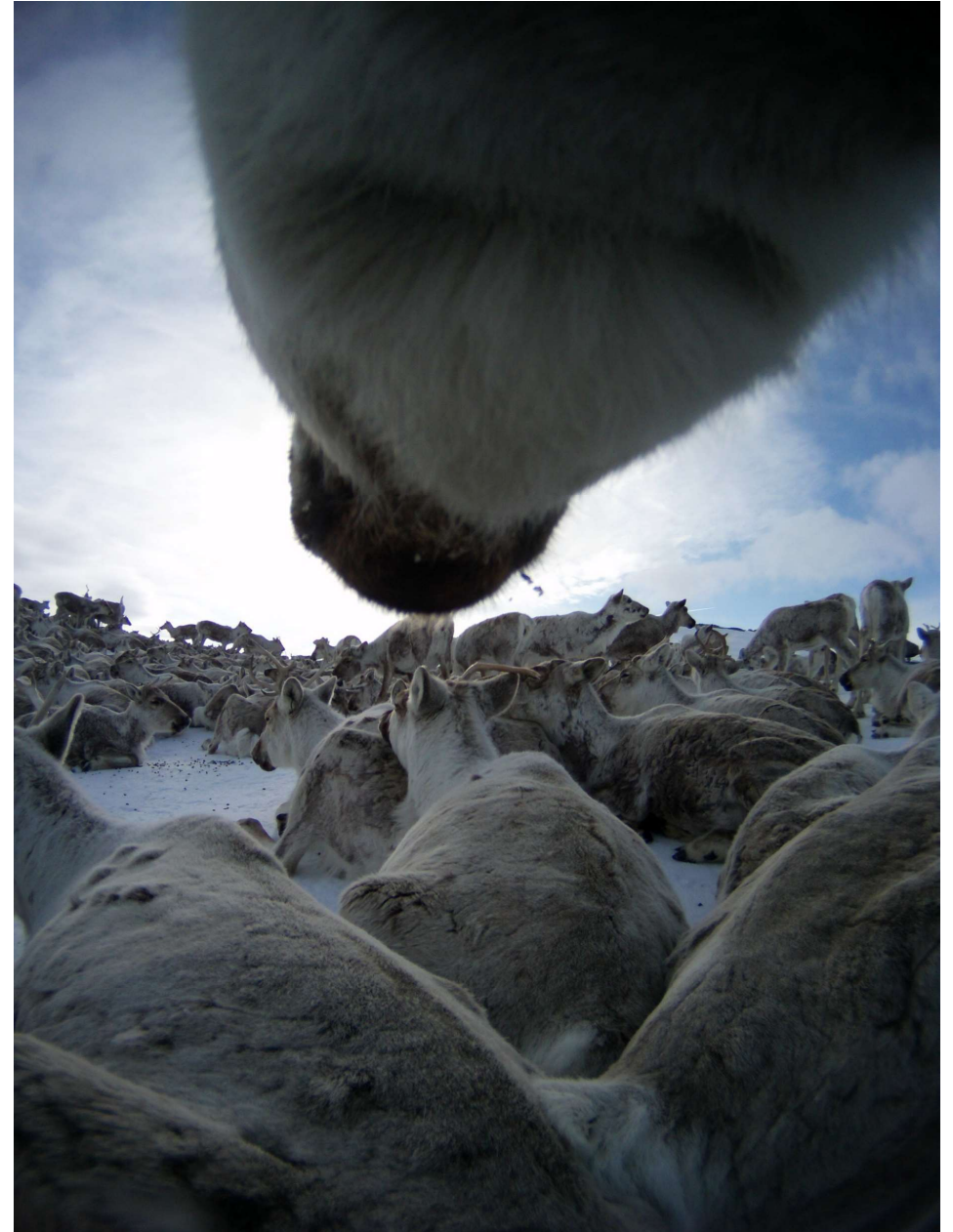
Ro, en inderlig ro, spare nå

Isende vinddrag, snøen knirker i steget,
spare nå

Vi reiser til våren, når værdraget lokker
mot snau-li og groe

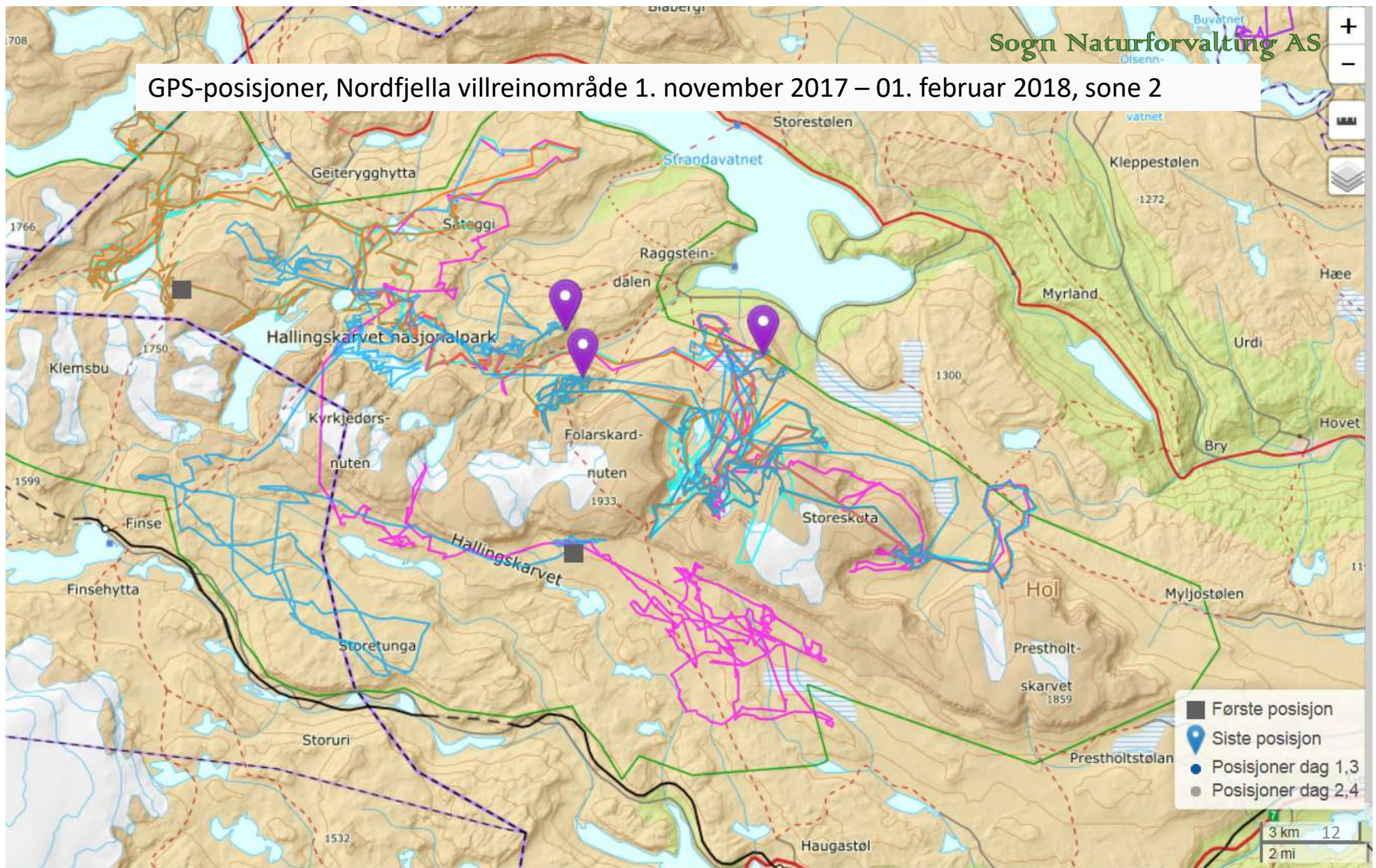
Gnistrende, rimvakre blåtime. Pust,
hvil, spare nå

Vi bor her, er her, sparer nå

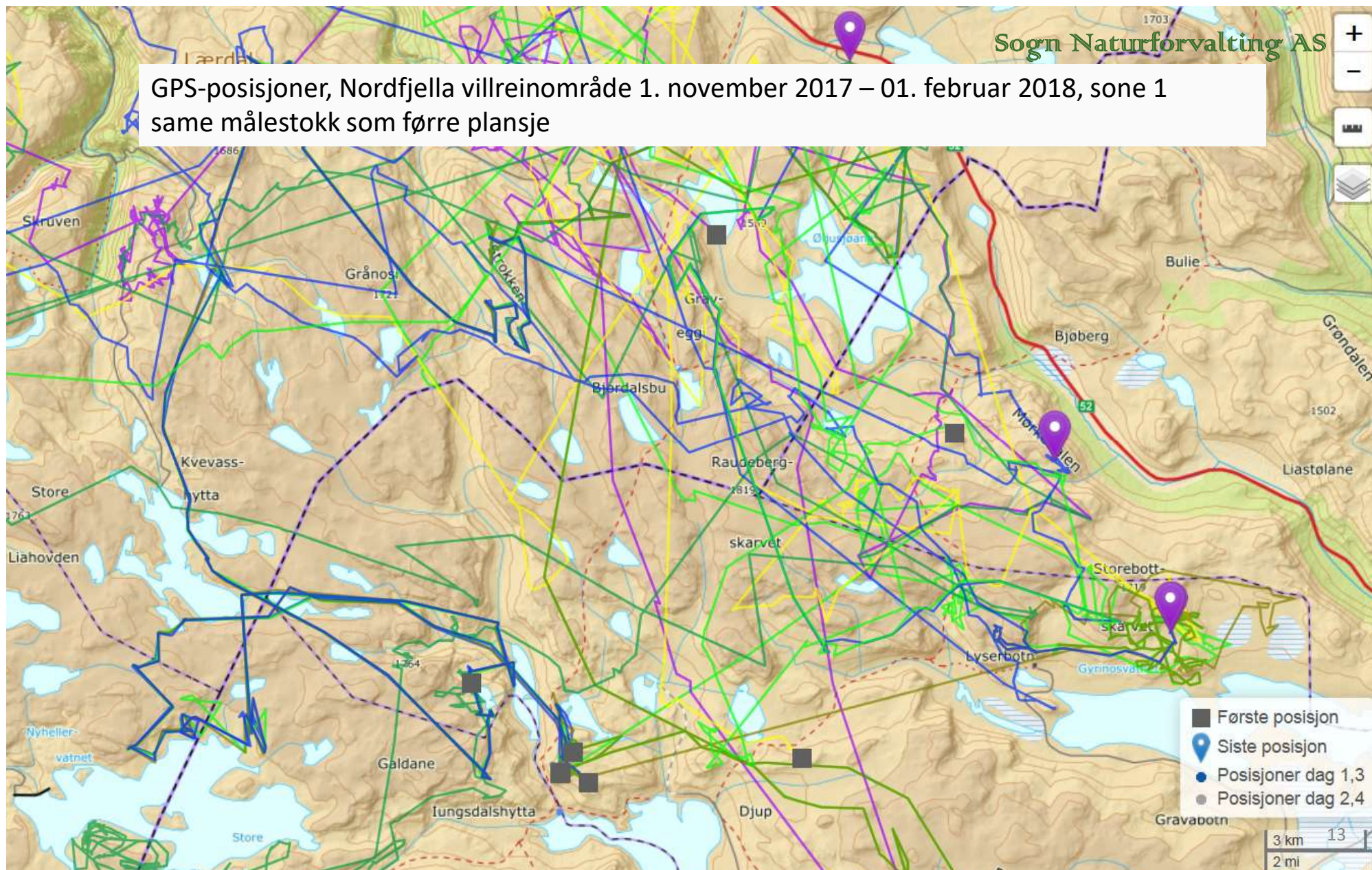

Søndag

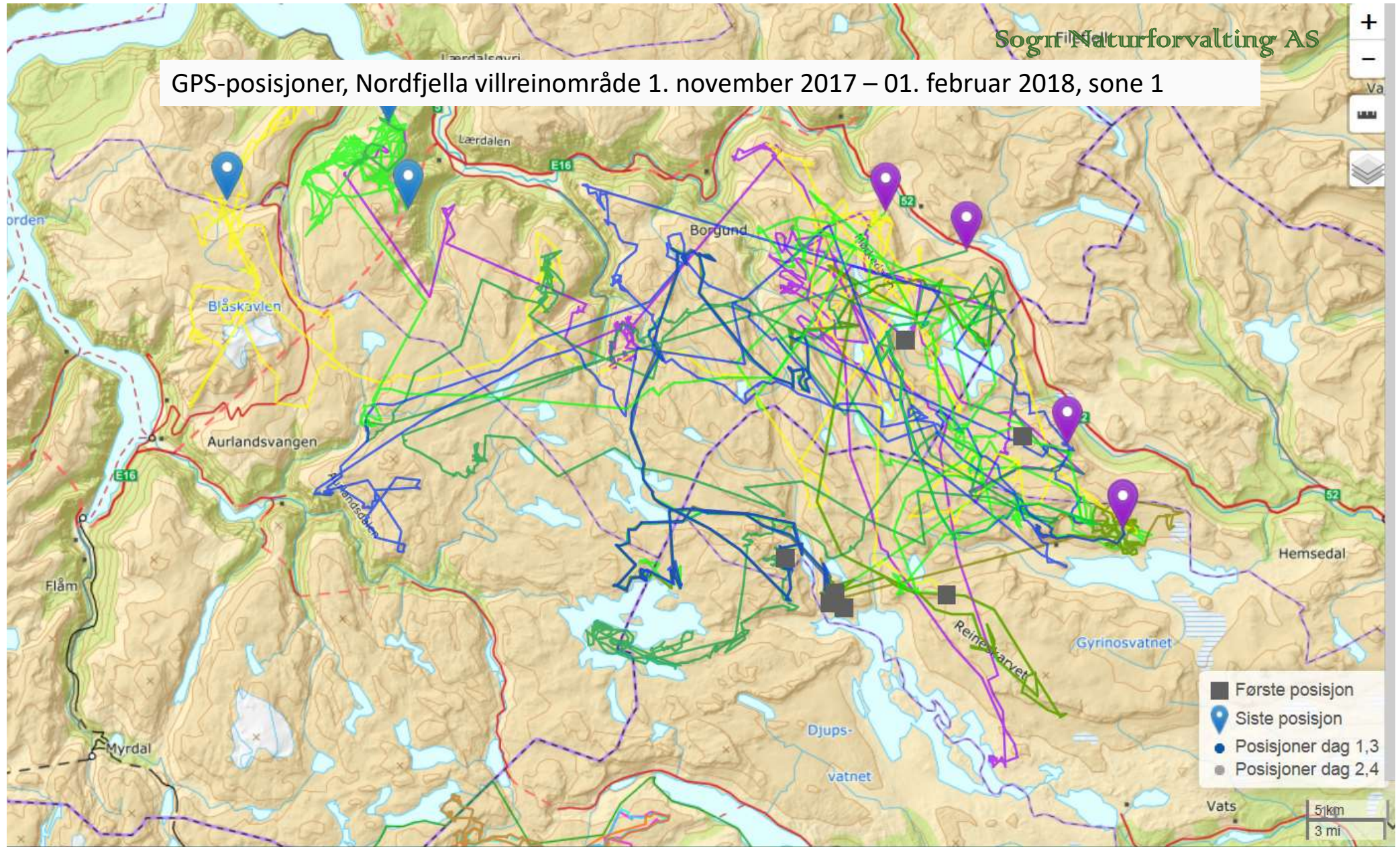
GPS-posisjoner, Nordfjella villreinområde 1. november 2017 – 01. februar 2018, sone 2

GPS-posisjoner, Nordfjella villreinområde 1. november 2017 – 01. februar 2018, sone 1
 same målestokk som førre plansje

GPS-posisjoner, Nordfjella villreinområde 1. november 2017 – 01. februar 2018, sone 1

Økosystem

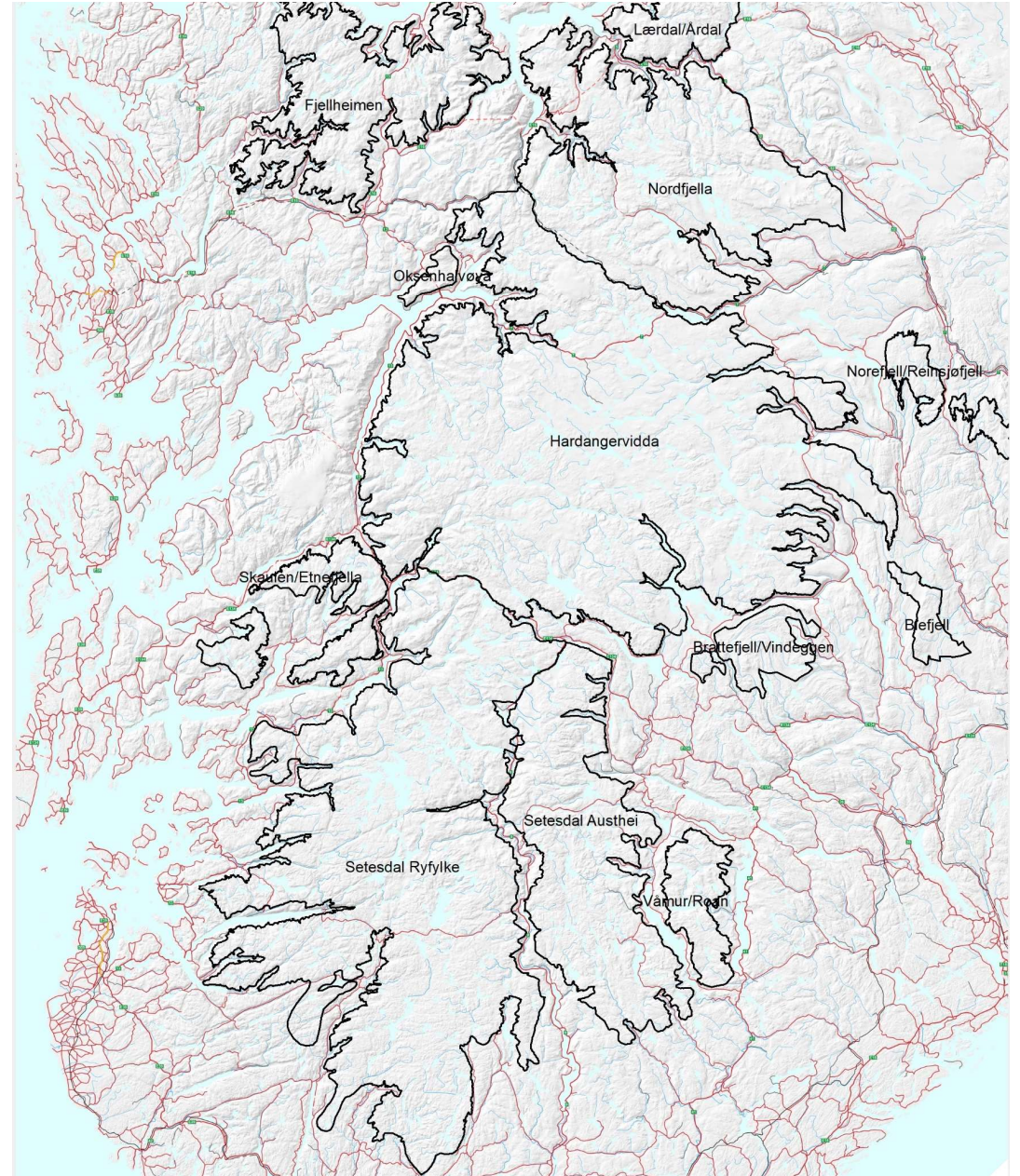
SKALA

Sammenheng

Biotiske og abiotiske faktorer

Mennesket – en del av økosystemene

Sjukdom som en faktor i økosystemet

hvordan ser vi fjelløkosystemenes status og veger videre?

Foto: Olav Strand

«Fagsystem for fastsetting av god økologisk tilstand»

Forslag frå et ekspertråd, 2017.

Klima- og miljødepartementet (KLD) har utnevnt et Ekspertråd som skal foreslå «naturvitenskapelige indikatorer og kriterier for økologisk tilstand i norske økosystemer som minimum klargjør hva som er «god økologisk tilstand»»

247 s. inkl vedlegg

Fagsystemets inndeling i hovedøkosystemer følger i hovedsak handlingsplanen for naturmangfold:

- Skog
- Fjell
- Arktisk tundra
- Våtmark
- Semi-naturlig mark
- Naturlig åpne områder under skoggrensa
- Ferskvann på Svalbard (ikke omtalt her)

Marine økosystemer:

- Svalbards fjorder og kystområder (ikke omtalt her)
- Barentshavet
- Norskehavet
- Nordsjøen

Hovedøkosystem	Finere økosysteminndeling med kjerne av felles indikatorer (nivå 2-økosystemer)
Terrestriske økosystemer	
Skog	
Fjell	Lavalpin sone
	Mellomalpin sone
	Høyalpin sone
Arktisk tundra	Høyarktisk tundra (Svalbard)
	Lavarktisk tundra (Finnmark)
Våtmark ¹	Myr og kilde
	Semi-naturlig myr og våteng
	Sumpskog
	Helofyttsump (grunne saltvanns- og ferskvannsområder)
Semi-naturlig mark	Semi-naturlig eng
	Semi-naturlig strandeng
	Boreal hei
	Kystlynghei
Naturlig åpne områder under skoggrensa	Naturlig åpne områder under skoggrensa

Økosystemet til villreinen: skog, lavalpin, mellomalpin, (høyalpin), arktisk tundra

Villrein som indikator?

KOMMER: Miljøkvalitetsnorm for villrein:

Tilrådd mål for helsetilstand: Fravær av meldepliktig sykdom!

- Forslag til konkrete måleparametere til kvalitetsnormen
- Delnorm bestandsforhold
 - Datokorrigert høstvekt for kalver
 - Andel eldre bukker per simle
 - Kalveproduksjon (kalv per 100 simle og ungdyr)
- Genetisk variasjon
- Helsestatus – påvisning av alvorlig meldepliktig sykdom
- Delnorm lavbeiter
- Delnorm leveområde og menneskelig påvirkning
 - Funksjonell arealutnyttelse
 - Funksjonelle trekkpassasjer

www.nina.no

1400

NINA Rapport

Miljøkvalitetsnorm for villrein

Forslag fra en ekspertgruppe

Morten Kjørstad, Siri Wølneberg Bøthun, Vegard Gundersen, Øystein Holand, Knut Madslien, Atle Mysterud, Ingrid Nerhoel Myren, Tor Punsvik, Knut H. Røed, Olav Strand, Torkild Tveraa, Hans Tømmervik, Bjørnar Ytrehus & Vebjørn Veiberg (red.)

Arbeid for et helhetlig Langfjella?

- Vilårsrevisjoner for kraft
- Reduksjon av trekkbarriære frå bane og veg
- Regionalplaner
- Ny fare: Nasjonal plan for vindkraftplan?

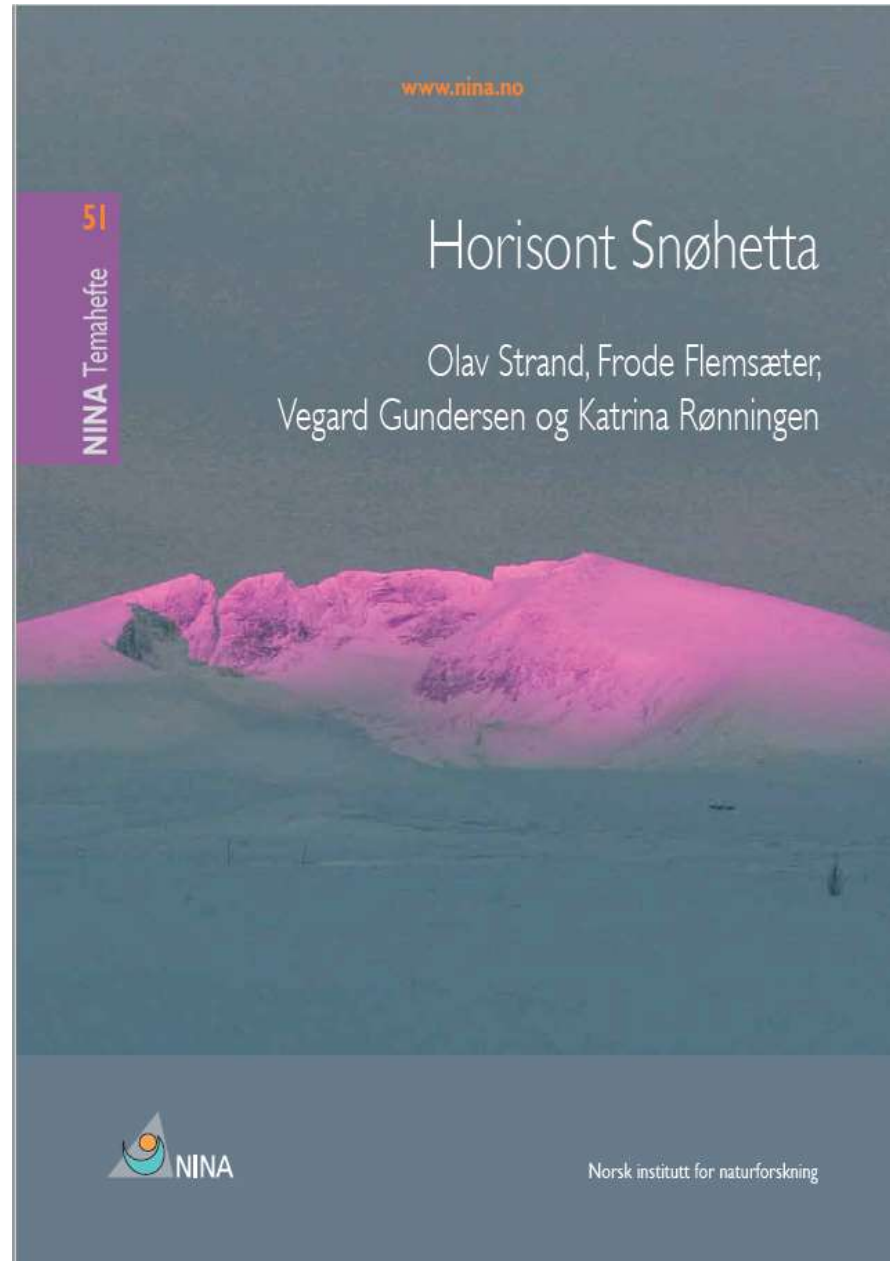
ANERKJENNE ANDRES RETT

SE HVERANDRES ROLLE

DIALOG

FELLES MÅL

FELLES FOKUS

Høst

Nå våkner ditt «jeg», min kjære
Du har draget
fra lia og fjellet

Du må ut, og opp, for å bære,
rike gaver
fra lia og fjellet

Finn din styrke i alt som deg bys
Fyll opp sinnet
med lia og fjellet

Der er vinddrag, og farger og lys,
og en urkraft
i lia og fjellet

Det er derfra jeg fikk deg den gang,
som en høstmann
fra lia og fjellet

Du ble båret av vindenes sang
Og jeg takker
til lida og fjellet

swb. 19.08.2018